

Tekstila (tai skaitā, apģērbu) pārrobežu sūtījumi *(Lietotu preču vai atkritumu sūtījums)*

Termini:

Atkritumi – jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties (*Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1. panta 1. punkts*);

Atkārtota izmantošana - jebkura darbība, kuras rezultātā produktus vai to sastāvdaļas, kas nav atkritumi, izmanto vēlreiz tādām pašām nolūkam, kādam tie bija paredzēti (*Atkritumu apsaimniekošanas likums 1. panta 16. punkts*);

Atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai — par atkritumiem kļuvošu produktu vai to sastāvdaļu pārbaude, tīrīšana vai labošana, lai tos varētu atkārtoti lietot bez turpmākas priekšapstrādes (*Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1. panta 15. punkts*).

Vispārīga informācija:

➤ **Atkritumu pārrobežu sūtījumi:**

1. atkritumu sūtījumi jāveic atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 „Par atkritumu sūtījumiem” (turpmāk – Regula Nr. 1013/2006) prasībām;
2. atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 42. panta trešajai daļai atkritumus ievest Latvija ir atļauts tikai reģenerācijas darbībām uz uzņēmumu, kurš ir saņēmis atbilstošu vides atļauju;
3. atkritumu sūtījumu kontroles procedūras noteiktas Regulas Nr. 1013/2006 3. pantā;
4. nebīstamo atkritumu sūtījumi uz valstīm, kas nepiemēro Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO¹) Padomes lēmumu “C(2001)107/galīgā versija, ar ko pārskata Lēmuma C(92)39/galīgo versiju par reģenerācijai paredzēto atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli”, ir jāveic atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1418/2007 „Par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 III vai IIIA pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO Lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli” prasībām.

➤ **Darbības ar tekstilu un nepieciešamās atļaujas Latvijā:**

1. Lietota prece (tekstils) - ja uz lietotas preces (tekstila) savākšanas konteinera ir izvietots uzraksts, kas informē, ka tajā drīkst ievietot tikai preces, kas ir labā stāvoklī un atkārtoti izmantojamas. Konteineru īpašniekiem atkritumu apsaimniekošanas **atļauja nav jāsaņem**;
2. Tekstila atkritumi:
 - a. ja uz tekstilizstrādājumu savākšanas konteinera nav norādes, ka tajā var ievietot tikai sākotnējam nolūkam atkārtoti izmantojamus tekstilizstrādājumus. Konteineru apsaimniekotājiem atkritumu apsaimniekošanas **atļauja ir jāsaņem**;
 - b. atkritumu apsaimniekošanas **atļauja ir jāsaņem** tekstila atkritumu sagatavošanai atkārtotai izmantošanai (reģenerācijas darbībai), piemēram, tekstila šķirošana.

Normatīvie akti:

1. 1989. gada 22. marta [Bāzeles konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu](#) (latviešu val.)

¹ESAO lēmuma valstis (<https://www.oecd.org/about/members-and-partners/#>) - ASV, Austrālija, Austrija, Beļģija, Čehija, Čīle, Dānija, Dienvidkoreja, Francija, Grieķija, Igaunija, Islande, Itālija, Īrija, Izraēla, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Latvija, Lielbritānija, Luksemburga, Meksika, Nīderlande, Norvēģija, Polija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Šveice, Turcija, Ungārija, Vācija, Zviedrija, Lietuva, Kolumbija.

(angļu val.

<http://www.basel.int/TheConvention/Overview/TextoftheConvention/tabid/1275/Default.aspx>);

2. 2006. gada 14. jūnija Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 „[Par atkritumu sūtījumiem](#)” (konsolidētā versija);
3. 2007. gada 29. novembra Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1418/2007 “[Par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas \(EK\) Nr. 1013/2006 III vai IIIA pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO Lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli](#)” (konsolidētā versija);
4. [Atkritumu apsaimniekošanas likums](#) (spēkā kopš 18.11.2010) un uz tā pamata izdotie ministru kabineta noteikumi.

Kompetentā iestāde par atkritumu sūtījumiem Latvijā:

Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes Piesārņojuma un dabas resursu departamenta Atkritumu daļa ir nominēta kompetentās iestādes par atkritumu sūtījumiem funkcijas nodrošināšanai Latvijā.

Valsts vides dienesta kontaktinformācija:

Adrese: Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045
Darba laiks: P. 8.30 – 18.00
O.- C. 8.30 – 17.00
Pkt. 8.30 – 16.00
Tālrunis: +371 67 084 200
E-pasts: ap@vvd.gov.lv

Pazīmes, pēc kurām vadīties atbilstoša sūtījuma statusa noteikšanā

- pirms sūtījuma ir jāpārlicinās par nosūtīšanai plānotā tekstila atbilstību lietotas preces vai atkritumu statusam (Pielikums Nr. 1 un Nr. 2);
- gadījumā, ja nosūtītājvalsts vai galamērķa valsts tekstilu klasificē kā atkritumus, tad tālākās darbības ir jāveic kā ar atkritumiem.

Lietota prece <i>(ja izpildās visas zemāk minētās pazīmes)</i>	Atkritumi <i>(ja izpildās kaut viena no zemāk minētajām pazīmēm)</i>
Tekstils savākts labdarības/ziedošanas ietvaros (no specializētiem konteineriem vai iedzīvotājiem)	Tekstils savākts no dalīto atkritumu savākšanas konteineriem vai atšķiroti no jauktiem sadzīves atkritumiem
Nebojāts, tīrs, valkāšanai derīgs, sašķiroti (atšķirotā nederīgā daļa – netīrais, bojātais, valkāšanai nederīgais materiāls)	Netīrs, bojāts, valkāšanai nederīgs, nesašķiroti
Nosūtīts ar mērķi atkārtoti izmantot tā sākotnējam izmantošanas mērķim	Nosūtīts ar mērķi veikt atkritumu apsaimniekošanas darbības vai atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai
Nav sajaukts ar atkritumiem vai piesārņots ar bīstamām vielām	Ir sajaukts ar atkritumiem (piemēram, kopā ar veciem paklājiem, bojātām elektriskām un elektroniskām iekārtām) vai piesārņots ar bīstamām vielām (piemēram, eļļainām lupatām, dvielēm)
Atbilstoši iepakots, lai izvairītos no bojājumiem transportēšanas, iekraušanas, izkraušanas laikā	Nav nodrošināts atbilstošs iepakojums, kas var radīt bojājumus transportēšanas, iekraušanas, izkraušanas laikā

Tekstila (apgērbu) sūtījums

Pielikums Nr. 1
Tekstila (apgērbu) pārrobežu
sūtījuma shēma

Tekstila atkritumi

Nebīstamie atkritumi

Neklasificēti atkritumi

Tekstils

(atbilst lietotas preces statusam)

Atkritumu sūtījumu kontroles
procedūra netiek piemērota

**!!! Aizdomu gadījumā, ja
sūtījums atbilst atkritumu un
nevis lietotas preces sūtījumam
(Regulas Nr. 1013/2006 50. pants)**

Kontrolē iesaistītās iestādes ir
tiesīgas pieprasīt dokumentālus
pierādījumus par:

- izcelsmi, galamērķi, to, ka sūtījums neatbilst atkritumu statusam;
- tai skaitā pārliecinās par iepakojumu un drošu krāvumu, kas jāiesniedz noteiktā termiņā

Bāzeles konvencijas kods – **B3030**
(Tekstila atkritumi, ja tie nav sajaukti ar citiem atkritumiem un ir sagatavoti atbilstīgi specifikācijai)

Piemērojamās atkritumu klases:
04 02 09; 04 02 15; 04 02 21; 04 02 22;
15 01 09; 19 12 08; 20 01 10; 20 01 11

• Vispārējas informācijas prasības atbilstoši
Regulas Nr. 1013/2006 18.pantam;

• -Atsevišķi nebīstamu atkritumu sūtījumi
reģenerācijas darbībām uz valstīm, kas
nepiemēro ESAO lēmumu (Regula Nr.
1418/2007)

Pieļaujams neliels piejaukumu
daudzums, t.i., pogas, rāvējslēdži,
āda, somas, jostas, kurpes, ja vien
tās nav piesārņotas ar bīstamām
vielām vai atkritumiem

Piezīme: ir atsevišķas ES valstis,
kuras uzskata, ka tekstila atkritumi
ar Bāzeles kodu B3030 nedrīkst
saturēt citus ne tekstila materiālus
(piem., pogas, rāvējslēdžus utml.)

Tekstils ir uzskaitīts kādā no
Bāzeles koda ievilkumiem (piem.,
kokvilnas atkritumi) vai
apakšievilkumiem (piem.,
pavedienu, tostarp diegu
atkritumi)

Bāzeles konvencijas kods – **neklasificēts**
(Tekstila atkritumi piesārņoti ar bīstamām
vielām/atkritumiem vai daļēda veida atkritumu
sajaukums)

• Paziņojums/iepriekšēja rakstiska
paziņošana un piekrišanas procedūra
atbilstoši Regulas Nr. 1013/2006 4.
pantam;

• Sūtījumi uz valstīm, kas nepiemēro ESAO
lēmumu, ir aizliegti

• tekstils, kuram klāt ir elektrisko un
elektronisko iekārtu atkritumi (piem., bojātas
rotaļlietas);

• ir piesārņots ar bīstamām vielām (piem.,
eļļainas, ar krāsu sasmērētas lupatas);

• tekstilsķiedra no nolietotu transportlīdzekļu
apstrādes, riepu pārstrādes, kas sajaukta ar
gumijas atkritumiem, matračī (Y46) u.c.;

• tekstils savākts no dalīto atkritumu savākšanas
konteineriem vai atšķirts no jauktiem
sadzīves atkritumiem

Pielikums Nr. 2

Lietota tekstila vai atkritumu sūtījums

Sūtījums tiek klasificēts kā **lietotu preču sūtījums** – lietotie krekli un tekstils ir atbilstoši sašķiroti, tīri, nav bojāti un iepakoti, saturs ir identificējams

(Foto: Manual. Export/transboundary shipment of “used goods” - Austrian Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management)

Sūtījums tiek klasificēts kā **atkritumu sūtījums** – nešķiroti tekstils, kas nāk no savākšanas punkta.

(Foto: Manual. Export/transboundary shipment of “used goods” - Austrian Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management)

Sūtījums tiek klasificēts kā **atkritumu (bīstamo) sūtījums** – tekstils (lupatas) piesārņots ar bīstamām vielām, t.i., naftas produktus saturošiem atkritumiem (eļļām).

(Foto: Manual. Export/transboundary shipment of “used goods” - Austrian Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management)

